Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000651462

Datum
1 december 2025

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met
DenB, A&O, OCW, EZK, CvdM, AP, ACM,

Bijlage(n)
5

Aan Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Van DGOBDR

nota

Uitvoeringswet verordening transparantie en gerichte politieke reclame

Aanleiding

- Op 3 september heeft de Afdeling advisering van de RvS advies uitgebracht over de Uitvoeringswet transparantie en politieke reclame (dictum B).
- Het wetsvoorstel en nader rapport zijn gereed voor indiening bij de Tweede Kamer.
- Vanwege de missionaire status van het kabinet en omdat de RvS een dictum B advies over het wetsvoorstel heeft gegeven, is het conform beleid niet nodig dit aan de MR aan te bieden. U kunt eventueel een melding doen in de MR van het sturen van het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

U wordt verzocht:

- In te stemmen met het aanbieden van het wetsvoorstel aan de Tweede Kamer en daartoe met een natte handtekening te ondertekenen:
  a. het nader rapport; en
  b. de memorie van toelichting.

Kern

- De Europese verordening inzake transparantie en gerichte politieke reclame is in het voorjaar van 2024 aangenomen. De verordening is rechtstreeks van toepassing in de EU-lidstaten sinds 10 oktober 2025.
- De verordening regelt o.a. dat politieke reclame voorzien moet worden van een label en dat inzicht moet worden gegeven in het gebruik van targetingtechnieken. Zo wordt voor kiezers o.a. inzichtelijk wie de opdrachtgever van de reclame is, op welke verkiezing die betrekking heeft en op basis van welke informatie de reclame gericht is aangeboden.
- Ter uitvoering van de verordening wordt middels bijgevoegde uitvoeringswet een aantal instanties aangewezen dat zal worden belast met de uitvoering van de taken uit de verordening. Dit zijn: het Commissariaat voor de Media (Commissariaat), de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en de Autoriteit Consument en Markt (ACM).
- In het wetsvoorstel en de memorie van toelichting zijn de aanbevelingen van de RvS verwerkt. Deze zien met name op het nader toelichten van de verdeling van taken tussen twee beoogde toezichthouders en digitaledienstencoördinator, het niet van toepassing verklaren van

artikelen uit de Kaderwet zbo's, de publieke verantwoording die de toezichthouders zullen afleggen en het niet van toepassing verklaren van het wetsvoorstel op de BES.
- Er zijn bij gelegenheid van het nader rapport nog enkele andere wijzigingen doorgevoerd; deze zien op het toekennen van de bevoegdheid tot het opleggen van een zelfstandige last, het binnentreden van woningen en het verbindend verklaren van een toezegging door een overtreder aan het Commissariaat of AP.
- Uw ambtsvoorganger heeft bij het Commissiedebat verkiezingen d.d. 14 januari 2026 toegezegd dat de uitvoeringswet in het eerste kwartaal zal worden ingediend bij de Tweede Kamer.

Toelichting
- Bij politieke reclame-uitingen moet informatie beschikbaar worden gesteld die duidelijk maakt dat het om politieke reclame gaat. Ook de identiteit van de opdrachtgever van de politieke reclameboodschap moet zichtbaar zijn. Daarnaast moet, indien van toepassing, helder blijken met welke verkiezingen, welk referendum of wetgevingsproces de politieke reclame verband houdt.
- Als er gebruik is gemaakt van targetingtechnieken, moet ook dit aangegeven worden. Deze informatie wordt verwerkt in zogeheten 'labels'. Deze worden afgestemd op het gebruikte medium. Naast de labels moet er ook een transparantieverklaring beschikbaar worden gesteld, bij de reclame zelf of op een plaats die gemakkelijk te vinden is.
- Het Commissariaat wordt middels onderhavige uitvoeringswet aangewezen als primaire toezichthouder. De AP wordt aangewezen om toezicht te houden op het gebied van targeting. De ACM zal optreden als digitaledienstencoördinator.
- Op 10 oktober 2025 is een aanwijzingsbesluit inwerking getreden waar al een aantal taken die volgen uit de verordening werd belegd bij de beoogd toezichthouders. De toezichthouders hebben dus al met een aantal taken kunnen oefenen in de praktijk.
- In de bijgevoegde versie van het wetsvoorstel krijgen het Commissariaat en de AP de bevoegdheden om een zelfstandige last op te leggen. Dit kan in de vorm van een bindende aanwijzing of een voorlopige maatregel. Daarnaast kunnen het Commissariaat en de AP toezeggingen van aanbieders van politieke reclamediensten of uitgevers verbindend verklaren. Dit is toegevoegd om te voldoen aan de verplichtingen uit de verordening en om het Commissariaat en de AP meer flexibiliteit te geven bij de handhaving. Ten slotte krijgen het Commissariaat en de AP de bevoegdheid om woningen binnen te treden. De verordening vereist dat de bevoegde autoriteiten de bevoegdheid hebben om inspecties uit te voeren. Aangezien een aanbieder van politieke reclamediensten vanuit een woning zijn diensten kan aanbieden is deze bevoegdheid toegevoegd.
- Tenslotte is de memorie van toelichting op verschillende punten aangevuld. Dit ziet op het nader toelichten van de keuze voor de beoogde toezichthouders en de middelen die beschikbaar zijn gesteld, de reikwijdte van het begrip politieke reclame, het niet van toepassing verklaren van artikelen 21, 22 en gedeeltelijk 23 van de Kaderwet zbo's in relatie tot de ministeriële verantwoordelijkheid, de manieren waarop publieke verantwoording zal worden afgelegd door de toezichthouders en niet van

toepassing verklaren van het wetsvoorstel op Bonaire- Sint Eustatius en Saba.

Beleidswijziging grote platforms in reactie op de verordening.

- Enkele grote online platforms hebben in aanloop naar het van toepassing worden van de verordening besloten niet langer politieke reclame toe te staan.
- Deze beleidswijziging komt niet voort uit de verordening, maar is een beslissing van deze bedrijven zelf. Zo heeft Meta aangegeven de verordening onduidelijk te vinden.
- Het lid Sneller heeft in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezing vragen gesteld over deze beleidswijziging van enkele grote platforms en de wijze waarop hier toezicht op werd gehouden. In de antwoorden is aangegeven dat het toezicht op de grote platformen de verantwoordelijkheid is van de lidstaat waar het platform zijn hoofdvestiging heeft. Dat is voor de grote platformen in veel gevallen Ierland.
- Op 10 maart zijn u in het Vragenuur vragen gesteld over berichtgeving van de NOS dat het verbod van Meta op politieke reclame niet werkt.[1] U heeft ook hier aangegeven dat het toezicht op de grote platformen de verantwoordelijkheid is van de lidstaat waar het platform zijn hoofdvestiging heeft. Daarom heeft u toegezegd de kwestie aanhangig te maken bij de Ierse toezichthouder en de Europese Commissie.
- Uw ambtsvoorganger heeft half november jl. een brief gestuurd aan de Eurocommissarissen McGrath en Virkkunen over de beleidswijziging van de grote platforms. In de brief wordt verzocht om met de grote platformen in gesprek te gaan over de verordening. Eurocommissaris McGrath heeft in reactie laten weten met Meta in contact te staan.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Aanbiedingsformulier	
2	Nader rapport	
3	Wetsvoorstel	
4	Memorie van toelichting	
5	Begeleidend memo Kabinet van de Koning	
6	Begeleidend memo griffie Tweede Kamer	
7	Advies RvS	

[1] https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2605591-meta-s-verbod-op-politieke-reclame-werkt-niet-partijen-adverteren-gewoon-door